

Sygnatura akt I C 562/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy w Sopocie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Olszewska-Kowalska

Protokolant: sek.sąd. Joanna Niewińska

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2022 roku w Sopocie,

na rozprawie

sprawy

sprawy z powództwa **E. B.**

przeciwko (...) **Towarzystwu (...)**

Spółce Akcyjnej z (...) w S.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sopocie na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata A. G. kwotę (...) (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem) złotych w tym VAT z tytułu zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce E. B. z urzędu;

III. odstępuje od obciążenia kosztami postępowania powódki E. B., przejmując koszty sądowe, od których poniesienia została zwolniona, na Skarb Państwa.

sygnatura akt I C 562/20

UZASADNIENIE

Powódka E. B. wniosła do Sądu Rejonowego w Sopocie pozew przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 24.982,74 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 15 lipca 2017 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że zawarła w dniu 28 kwietnia 2016 r. w S. umowę będąc w ciężkim stanie z (...) spółka komandytowa w K.. Obecnie kancelaria ta jest zlikwidowana i prowadzone jest przeciwko niej śledztwo przez CBS o nadużycia i oszustwa jak i Prokuraturę w K.. W § 3 ust. 3 zawartej umowy oświadczone, że zleceniobiorca tj. w/w kancelaria wykonując niniejszą umowę bez porozumienia ze zleceniodawcą tj. powódką nie zawrze ugody, która będzie dotyczyć jej osoby. Jednakże pozwany ubezpieczyciel podpisał umowę z pełnomocnikiem tej kancelarii wbrew zastrzeżeniu wynikającemu z § 3 ust. 3 umowy, pomimo, że nie było podpisanej ugody przez powódkę i przekazał kwotę 24.982,74 zł na konto kancelarii (...) spółka komandytowa w K., a następnie zamknął szkodę, o czym poinformował powódkę pismem z dnia 19 lipca 2018 r. Ze względu zatem na uznanie końcowe szkody przez pozwanego jak i podpisanie ugody wbrew postanowieniem umowy zawartej pomiędzy powódką a (...) spółka komandytowa w

K., a także z uwagi na okoliczność, iż powódka nigdy powyższej kwoty nie otrzymała powódka wystąpiła z niniejszym powództwem. /pozew k. 3-6/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 10 grudnia 2020 r. Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego w Sopocie uwzględniła żądanie pozwu w całości. /nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 64/

Sprzeciwem od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył nakaz zapłaty z dnia 10 grudnia 2020 r. w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że w toku likwidacji szkody powódkę reprezentował profesjonalny pełnomocnik Lex- Kancelaria (...) sp. k. z siedzibą w K. na podstawie udzielonego przez powódkę pełnomocnictwa – co powódka potwierdza w pozwie. Pełnomocnictwo powyższe obejmowało umocowanie pełnomocnika m.in. do zawierania ugód oraz odbioru i przekazywania wszelkich należności na konto pełnomocnika. Pozwany był zatem zobligowany do dokonania płatności umocowanemu przez powódkę pełnomocnikowi. Pozwany przyjął odpowiedzialność jako ubezpieczyciel OC i w toku likwidacji szkody wypłacił łącznie na rzecz powódki 40.000 zł na podstawie ugody zawartej z powódką w dniu 21 lipca 2017 r. reprezentowaną przez pełnomocnika zgodnie ze złożonym ubezpieczycielowi pełnomocnictwem. W związku z zarzutem powódki, jakoby pozwany zawarł ugody wbrew zastrzeżeniu § 3 ust. 3 podpisanej przez powódkę z pełnomocnikiem umowy, pozwany wskazał, że umowa ta była zawarta między pełnomocnikiem powódki a powódką i nie była znana pozwanemu. Brak jest zatem podstaw, by pozwany ponownie wypłacił świadczenie na rzecz powódki, zostało ono bowiem spełnione na podstawie zawartej prawidłowo i w dobrej wierze ugody z należycie umocowanym przez powódkę pełnomocnikiem. Pozwany podniósł także, że powódka w istocie nie kwestionuje warunków ugody, a jedynie domaga się zapłaty ustalonej w ugodzie kwoty z uwagi na fakt – jak twierdzi – pełnomocnik nie przekazał jej wypłaconej na rzecz pełnomocnika kwoty. Pozwany natomiast nie ponosi odpowiedzialności za rozliczenia pomiędzy wybranym przez powódkę pełnomocnikiem a powódką. Wobec treści złożonego pozwanemu pełnomocnictwa, pozwany zobowiązany był do zawarcia ugody i wypłaty świadczeń pełnomocnikowi. /sprzeciw od nakazu zapłaty k. 67-67v/

Ustanowiony na rzecz powódki pełnomocnik procesowy z urzędu w piśmie z dnia 04 grudnia 2022 r. wniósł o odstąpienie od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego wywołanymi wytoczeniem powództwa przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. /pismo powódki z dnia 04 grudnia 2022 r. k. 267/

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2021 r. na podstawie art 194§1 kpc do udziału w sprawie wezwano Kancelaria (...) Sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w K.. (postanowienie k. 184)

Postanowieniem z dnia 20 maja 2022 r. Sąd Rejonowy w Sopocie uznał się niewłaściwym w zakresie sprawy z powództwa E. B. przeciwko Kancelaria (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w K. o zapłatę i w tym zakresie sprawę przekazał do Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie zgodnie z właściwością miejscową, na podstawie art. 200§1(1) art 200§1(4) kpc w zw z art 30 k.p.c., tj według miejsca siedziby pozwanego. (postanowienie k. 317)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka w dniu 28 kwietnia 2016 r. w S. zawarła z (...) Spółka Komandytowa w K. umowę o obsługę prawną.

Zgodnie z § 1 umowy Zleceniodawca (powódka) zlecił a Zleceniobiorca (w/w kancelaria) przyjął świadczenie pomocy prawnej na rzecz Zleceniodawcy w postaci dochodzenia jego praw i roszczeń związanych z wypadkiem drogowym w dniu 21 kwietnia 2016 r. w miejscowości S..

W § 2 ust. 4 umowy Zleceniodawca oświadczył, iż celem prawidłowego wykonania niniejszej umowy upoważnia Zleceniobiorcę do reprezentowania Jego osoby przed sądami powszechnymi, Rzecznikiem Ubezpieczonych, oraz

przed wszelkimi innymi właściwymi instytucjami, organami i podmiotami, a także do prowadzenia rokowań polubownych z towarzystwami ubezpieczeniowymi i innymi podmiotami lub osobami właściwymi w sprawie.

W § 3 ust. 3 umowy Zleceniobiorca oświadczył, iż wykonując niniejszą umowę, bez porozumienia ze Zleceniodawcą nie zawrze ugody, która będzie dotyczyć Jego osoby.

W § 4 ust. 1 ustalono, że z tytułu wykonania umowy zleceniobiorca otrzyma honorarium w postaci prowizjo w wysokości 24% brutto od wszystkich świadczeń przyznanych zleceniodawcy wskutek działania zleceniobiorcy.

W § 4 ust. 9 umowy wskazano, że w przypadku zakończenia postępowania likwidacyjnego w drodze ugody, wypłata świadczeń odszkodowawczych nastąpi: po otrzymaniu przez Zleceniobiorcę wpływu przyznanych Zleceniodawcy świadczeń odszkodowawczych, po otrzymaniu oryginału oświadczenia o numerze rachunku bankowego Zleceniodawcy na druku Zleceniobiorcy oraz po otrzymaniu oryginału egzemplarza ugody podpisanego przez Zleceniodawcę.

Zgodnie z § 5 umowa obowiązywała do czasu wyegzekwowania przez Zleceniobiorcę praw i roszczeń Zleceniodawcy opisanych w § 1 umowy.

dowód: umowa o obsługę prawną z dnia 28 kwietnia 2016 r. k. 7-7v

W dniu 28 kwietnia 2016 r. E. B. udzieliła (...) spółka komandytowa w K. pełnomocnictwa do wszelkich czynności związanych z dochodzeniem jej praw i roszczeń związanych z wypadkiem z dnia 21 kwietnia 2016 r. w tym:

- zawierania ugód, w tym ugód ze zrzeczeniem się roszczenia;
- odbioru i przekazania wszelkich wyegzekwowanych należności w przedmiotowej sprawie na rachunek bankowy (...) spółka komandytowa w K.;
- odbioru wszelkich korespondencji w sprawie;
- udzielania dalszych pełnomocnictw.

W pełnomocnictwie wskazano, że zostaje ono udzielone na czas obowiązywania umowy o obsługę prawną zawartą z (...) spółka komandytowa w K..

dowód: pełnomocnictwo k. 69

W dniu 08 czerwca 2016 r. Lex-kancelaria odszkodowawcza (...) Spółka Komandytowa w K. reprezentując powódkę, zgłosiła pozwanemu roszczenia w związku ze zdarzeniem z dnia 21 kwietnia 2016 r. tj. żądanie zadośćuczynienia w kwocie 12.000 zł.

dowód: pismo Lex-kancelaria odszkodowawcza (...) Spółka Komandytowa w K. z dnia 08 czerwca 2016 r. k. 101-102, akta szkody – płyta CD k. 172

Decyzją z dnia 14 lipca 2016 r. pozwany przyznał powódce świadczenie w kwocie 5000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Dnia 05 września 2016 r. powódka wypełniła i podpisała na druku z (...) Spółka Komandytowa w K. oświadczenie wskazujące nr rachunku bankowego na który ma zostać przelana należne środki pieniężne w związku z likwidacją szkody związanej z wypadkiem z dnia 21 kwietnia 2016 r.

Decyzją z dnia 09 czerwca 2017 r. przyznano powódce dopłatę zadośćuczynienia i odszkodowania w wysokości: 10.017,26 zł

W rozmowie telefonicznej z dnia 05 lipca 2017 r. przeprowadzonej przez przedstawiciela Lex – Kancelaria (...) sp. k. w K. r. pr. B. M. z powódką, powódka wyraziła zgodę na zawarcie przez tę kancelarię w jej imieniu ugody z pozwanym ubezpieczycielem zakładającą łączną wypłatę na jej rzecz kwoty 40.000 zł.

Powódka została ponadto poinformowana, że musi przesłać podpisany przez nią druk ugody do księgowości kancelarii w celu realizacji na jej rzecz przelewu wynikającego z ugody. Powódka także na tę czynność wyraziła zgodę. Rozmówca przypomniał także, że zleceniobiorcy z tytułu wykonania umowy należy się wynagrodzenie.

dowód: decyzja z dnia 14.07.2016 r., 09.06..2017 – akta szkody k. 172 płyta CD, nagranie rozmowy z dnia 05 lipca 2017 r. k. 79, oświadczenie powódki z dnia 05 września 2016 r. k. 27

W dniu 05 lipca 2017 r. Lex – Kancelaria (...) sp. k. w K. przesała powódce druk ugody, prosząc o podpisanie w miejscu przeznaczonym dla Poszkodowanego a następnie odesłanie na adres kancelarii.

dowód: pismo z Lex – Kancelaria (...) sp. k. w K. z dnia 05 lipca 2017 r. wraz z drukiem ugody k. 10-12

Pismem z 5 lipca 2017 r. Lex – Kancelaria (...) sp. k. w K. reprezentowana przez r. pr. B. M. przesała pozwanemu dwa podpisane przez r. pr. B. M. druki ugody w przedmiotowej sprawie.

Dowód: pismo z Lex – Kancelaria (...) sp. k. w K. do pozwanego z dnia 05 lipca 2017 r. k. 13-13v akta szkody – płyta CD k. 172

W dniu 21 lipca 2017 r. doszło do zawarcia ugody pomiędzy E. B. reprezentowaną przez pełnomocnika Lex - kancelaria odszkodowawcza (...) spółka komandytowa w K. jako (...) a (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. jako Ubezpieczycielem. Ze strony pełnomocnika Poszkodowanego działał r. pr. B. M..

Zgodnie z § 1 ust. 1 ugoda ta dotyczyła szkody osobowej doznanej przez poszkodowanego powstałej w następstwie zdarzenia z dnia 21 kwietnia 2016 r. i wszelkich wynikłych z niej kosztów, zgłoszonej z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawy szkody i prowadzonej przez Ubezpieczyciela pod nr szkody (...).

Zgodnie z § 1 ust. 2 ugody strony, czyniąc wzajemne ustępstwa w zakresie zasadności roszczeń, zakresu szkody i wysokości odszkodowania zgodnie ustaliły całkowitą wysokość świadczeń za szkodę, o które mowa w § 1, na kwotę 40.000,00 zł.

W § 1 ust. 3 ugody wskazano, że uwzględniając wypłaconą już przez Ubezpieczyciela kwotę 15.017,26 zł, na mocy niniejszej ugody do dopłaty pozostała kwota: 24.982,74 zł.

Zgodnie z § 1 ust. 4 ugody kwota wskazana w ust. 3 wypłacona miała zostać w terminie 14 dni od dnia otrzymania od Poszkodowanego podpisanego egzemplarza tej ugody na rachunek bankowy pełnomocnika zgodnie z dyspozycją Poszkodowanego zawartą w treści pełnomocnictwa stanowiącego załącznik do tej ugody.

W § 2 strony zgodnie postanowiły, że kwota określona w § 1 ust. 2 wyczerpuje wszelkie roszczenia główne i uboczne wobec Ubezpieczyciela i sprawy szkody, jakie powstały lub mogą powstać w przyszłości ze stosunku prawnego i zdarzenia, o którym mowa w § 1 i z tego tytułu nie roszczą i nie będą w przyszłości rościć do siebie żadnych wzajemnych pretensji a Poszkodowany zrzeka się dalszych roszczeń wobec Ubezpieczyciela i sprawcy.

dowód: ugoda z dnia 21 lipca 2017 r. k. 8-9

(...) S.A. z siedzibą w S. s dnia 25.07.2017 r. przelała kwotę 24.982,74 zł na rzecz Lex Kancelaria (...).

dowód: dowód wykonania przelewu k. 174

Powódka nie otrzymała kwoty 24.982,74 zł od reprezentującej ją kancelarii.

dowód: częściowo zeznania powódki k. 260-261, płyta CD k. 263

Pismem z dnia 19 lipca 2018 r. pozwany poinformował powódkę, że szkoda została zamknięta na skutek zawartej ugody.

dowód: pismo pozwanego z dnia 19 lipca 2018 r. k. 14

Sąd zważył, co następuje:

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się na dowodach w postaci wyżej wymienionych dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy a także w aktach szkody, na dołączonej przez pozwanego płycie CD, w tym umowie o świadczenie obsługi prawnej, dokumencie ugody, pełnomocnictwie, korespondencji stron oraz korespondencji powódki z Lex – Kancelaria (...) sp. k. w K.. Część dowodów przedstawiona była w kserokopiach jednakże ich wartość dowodowa nie była kwestionowana przez strony postępowania, również Sąd nie miał podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Istotny dowód stanowiło nagranie rozmowy telefonicznej z dnia 05 lipca 2017 r. która odbyła się pomiędzy powódką a przedstawicielem Lex – Kancelaria (...) sp. k. w K.. Z rozmowy tej jednoznacznie wynika, że powódka wyraziła zgodę na zawarcie przez reprezentującą ją kancelarię ugody pozasądowej o brzmieniu analogicznym jak treść ugody z dnia 21 lipca 2017 r., znajdującej się w aktach sprawy.

W niewielkim zakresie Sąd oparł się na zeznaniach powódki, która nie pamiętała większości okoliczności sprawy. Sąd nie miał podstaw, aby kwestionować tę część zeznań powódki, w których wskazała, że w rzeczywistości nie otrzymała środków pieniężnych z tytułu zawartej ugody.

Powództwo skierowane przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. należało oddalić w całości.

Sąd zważył, że stan faktyczny w niniejszej sprawie był zasadniczo bezsporny, pełnomocnik powódki ostatecznie nie negował że w/w pozwany dokonał zapłaty, zgodnie z zawartą ugodą, na rzecz Kancelarii (...).

Dokonując oceny prawnej, należy wskazać, że podstawę prawną roszczenia dochodzonego pozwem, stanowi art. 444 § 1 k.c. oraz art. 445 § 1 k.c. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Natomiast w myśl art. 445 § 1 k.c., sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Powódka w tym zakresie wskazała w uzasadnieniu pozwu, że pozwane towarzystwo ubezpieczeń uznało szkodę komunikacyjną, więc zobowiązane jest zapłacić na rzecz powódki kwotę. 24.982,74 zł

Pozwany co do zasady nie negował swojej odpowiedzialności za zdarzenie z dnia 21 kwietnia 2016 r. jednak w toku sprawy podniósł zarzut powagi rzeczy ugodzonej.

W ocenie Sądu zarzut ten jest zasadny.

W ocenie Sądu zawarcie przez powódkę z ubezpieczycielem ugody pozasądowej, obejmującej wszelkie roszczenia związane ze zdarzeniem z dnia 21 kwietnia 2016 r. uniemożliwia zasądzenie dochodzonego roszczenia. W imieniu powódki ugodę zawarł profesjonalny pełnomocnik, któremu powódka udzieliła pełnomocnictwa w dniu 28 kwietnia 2016 r., obejmującego także możliwość zawarcia ugody i zrzeczenia się roszczenia. Pełnomocnictwo zostało udzielone w wyniku zawarcia umowy o obsługę prawną związaną z dochodzeniem roszczeń związanych ze zdarzeniem z dnia 21 kwietnia 2016 r.

Sąd zarazem zwrócił uwagę na § 3 ust. 3 umowy, w którego treści Zleceniobiorca (powódka) oświadczył, iż wykonując niniejszą umowę, bez porozumienia ze Zleceniodawcą (pełnomocnikiem) nie zawrze ugody, która będzie dotyczyć jego osoby. Jednak przedłożona do akt płyta CD z zapisem rozmowy powódki z dnia 05 lipca 2017 r. w pełni wskazuje, że powódka wyraziła zgodę na zawarcie przedmiotowej ugody. Wynika to wprost z treści zarejestrowanej rozmowy.

Zgodnie z art. 917 k.c. istotą ugody jest czynienie sobie wzajemnych ustępstw w zakresie oczekiwanych rezultatów stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Ugodę należy uznać za dwustronne oświadczenie woli – umowę. Kończy ona spór w sposób kompromisowy, wyjaśniając niepewność w odniesieniu do stosunku istniejącego między skonfliktowanymi stronami. Tym samym ugoda może zostać zawarta tylko wtedy, gdy między stronami istnieje już stosunek prawny. Jej celem jest uchylenie niepewności, zapewnienie ich wykonania albo uchylenie obejmującego stosunek prawny sporu, który już zaistniał bądź może zaistnieć w przyszłości. Ugoda kształtuje stan prawny, wyrażający się w rzeczy ugodzonej (res transacta). Zatem w razie wytoczenia powództwa o roszczenie objęte treścią ugody, pozwany może podnieść tzw. zarzut rzeczy ugodzonej, który jest zarzutem merytorycznym, co w przypadku jego uwzględnienia prowadzi do oddalenia powództwa.

Okoliczności niniejszej sprawy wskazują, że powódka i pozwany ubezpieczyciel skutecznie zawarli ugodę regulującą ich wzajemne roszczenia i uprawnienia w związku ze zdarzeniem z 21 kwietnia 2016 r. Powódka w żaden sposób nie zakwestionowała tego faktu. Nie dokonała również skutecznego podważenia jej skutków i nie wykazała, aby ugoda była nieważna, czy też że uchyliła się od skutków prawnych zawartej ugody. Wszelkie zarzuty powódki w zasadzie sprowadzały się do tego, że pełnomocnik powódki (czy też spółka, której zleciła dochodzenie praw i roszczeń związanych z wypadkiem komunikacyjnym) finalnie nie przekazał jej wynikającej z ugody kwoty pieniężnej. Powyższe jednak nie może stanowić zarzutu w stosunku do ubezpieczyciela. Ubezpieczyciel nie jest stroną wzajemnych ustaleń i rozliczeń pomiędzy powódką a jej pełnomocnikiem, czy też spółką której powódka zleciła dochodzenie praw i roszczeń związanych z wypadkiem komunikacyjnym.

Tym samym Sąd na podstawie art. 444 § 1 k.c. oraz art. 445 § 1 k.c., przy uwzględnieniu art. 917 i 918 k.c. - oddalił powództwo w całości.

W punkcie II Sąd zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz.U.2022.1184 t.j.) przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sopocie na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata A. G. kwotę 4.428 zł w tym VAT z tytułu zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce E. B. z urzędu.

O wysokości wynagrodzenia pełnomocnika powódki z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2016 r., poz. 1800) ustalając wysokość wynagrodzenia na kwotę 3.600 zł do której to kwoty należało doliczyć podatek VAT wynoszący 828 zł.

W punkcie III Sąd odstąpił od obciążenia kosztami powódki na zasadzie art. 102 k.p.c. Sąd zważył, iż powódka została zwolniona od kosztów sądowych a jej sytuacja finansowa i zdrowotna jest trudna. Nadto była również reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, który po przystąpieniu do sprawy, nie kwestionował zgromadzonych dowodów i ustalonego na ich podstawie stanu faktycznego, który de facto jednoznacznie wskazywał na niezasadność żądania powódki skierowanego przeciwko (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w S.. Tym samym Sąd uznał, że w sprawie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążenia kosztami postępowania powódki E. B. i przejęcie kosztów sądowych, od których poniesienia powódka została zwolniona, na Skarb Państwa.